

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3294/2023
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА и тужиоца – противтуженог ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Никола Јасика, адвокат из ..., против тужене – противтужиле ВВ из ..., са боравиштем у ..., чији пуномоћник Владимир Алишић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужене – противтужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 366/22 од 21.09.2021. године, у седници већа одржаној 02.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене - противтужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 366/22 од 21.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 347/2021 од 31.05.2022. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се према туженој одреде мере заштите од насиља у породици да се забрани туженој приближавање породичној кући тужилаца у ..., улица ... број ..., односно било ком објекту становања оба тужиоца на удаљености од 100 метара, да се забрани приближавање тужене тужиоцима на удаљености од 100 метара, да се забрани даље узнемиравање од стране тужене према оба тужиоца, те којом се одређује да ове мере заштите од насиља могу трајати највише годину дана и којима се обавезује тужена да тужиоцима исплати све трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене – противтужиле да се забрани туженом ББ да приђе тужили на удаљености мањој од 50 метара и да приђе месту боравишта тужиле на удаљености мањој од 100 метара, те којом се налаже тужиоцу ББ да се уздржи од сваког даљег узнемиравања или угрожавања душевног здравља и спокојства тужене, којим се одређује временско трајање мере у периоду од годину дана од дана доношења пресуде и којим се обавезује тужилац ББ да туженој исплати трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од доношења првостепене одлуке до исплате. Трећим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 366/22 од 21.09.2021. године, ставом првим изреке, жалбе су делимично усвојене, делимично одбијене, првостепена пресуда преиначене тако што је против тужене одређена мера заштите од насиља у породици у трајању од годину дана и забрањено свако даље узнемиравање тужилаца, тако што је против тужиоца ББ одређена мера заштите од насиља у породици у трајању од годину дана и забрањено му свако даље узнемиравање тужене ВВ, а у преосталом делу првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у односу на преиначени део изреке, тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане пресуде у преиначеном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су родитељи тужене, а међусобни односи странака су у дужем временском периоду поремећени и конфликтни. Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П2 64/20 од 04.06.2020. године, по тужби овде тужиле одређене су мере заштите од насиља у породици и забрањено туженој ВВ да узнемирава тужилу и друге чланове породице. Тужена је пријављивала тужиоца у више наврата надлежним органима због узнемиравања у периоду од 07.09.2013. године до 09.09.2021. године. Дана 09.09.2021. године, тужилац и тужена су надлежним органима поднели пријаве, када је тужена претила да ће запалити родитељску кућу у којој су странке заједно живеле и породични аутомобил и покушала да изврши самоубиство. Туженој је изречена мера привременог удаљења из куће у ... и мера привремене забране да контактира тужиоце и да им прилази. Хитне мере су продужене за још 30 дана, а након покушаја самоубиства тужена је одбила лечење у болници на одељењу неуропсихијатрије. Према налазу и мишљењу судског вештака из области психологије, тужилац је веома доминантна особа, има потребу да контролише и спроводи своју вољу без уважавања туђег мишљења, склон идеализацији себе, однос тужиоца према туженој је утицао да се тужена развије у незрелу, изразито манипулативну и нестабилну личност. Тужена је егоцентрична, импулсивна и неодговорна личност са веома слабо усвојеним моралним нормама код које је присутно изричито одбацивање сваког ауторитета, склоност ка суицидним претњама и покушајима, а која понашања су развијена у сврху одбране и застрашивања. Тужена живи у ..., а ћерка тужене је поверена на самостално вршење родитељског права оцу и живи у

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени и противтужбени захтев применом чланова 10., 197. и 19. Породичног закона, налазећи да су у конкретном случају обе странке жртве насиља у породици, те да нема места одређивању тражених мера заштите.

Другостепени суд је приначио првостепену пресуду и одредио мере заштите у виду забране сваког даљег узајамног узнемиравања у трајању од годину дана, односно забране туженој да даље узнемирава тужиоца и забране тужиоцу да даље узнемирава тужену, имајући у виду међусобне конфликтне односе странака у дужем временском периоду са елементима психичког насиља, применом члана 197. и 198. Породичног закона.

По оцени ревизијског суда, основано другостепени суд закључује да описано понашање тужиоца и тужене представља узајамно насиље у породици у смислу члана 197. Породичног закона, због чега им је побијаном одлуком правилно изречена мера ради заштите од насиља сходно одредби члана 198. став 2. тачка 5. Породичног закона.

Насиље у породици, дефинисано одредбом члана 197. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05, 72/11, 6/15), подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а карактеристични видови насиља (именовани облици насиља), одређени су ставом 2. истог члана, уз одређење да се насиљем у породици сматра и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање, које један члан породице испољава према другом члану породице (неименовани облици насиља).

Супротно ревизијским наводима, правилно је другостепени суд закључио да су се у ситуацији поремећених односа странака у дужем временском периоду, присутним свађама и узајамним провокацијама, а имајући у виду личност тужиоца и тужене, стекли услови да се одреди мера заштите од насиља у породици у виду забране сваког даљег узајамног узнемиравања у трајању од годину. Наиме, понашање тужиоца према туженој, као и понашање тужене према тужиоцу, одступа од уобичајеног понашања у међусобним односима чланова породице, (а они су чланови породице у смислу члана 197. став 3. тачка 2. Породичног закона) и да се оно карактерише као насилничко понашање. Испољеним понашањем тужиоца и тужене се узајамно угрожава њихово физичко и душевно здравље и спокојство и ствара осећај узнемирености, несигурности и страха, што оправдава изрицање мере заштите од насиља, предвиђене чланом 198. став 2. тачка 5. Породичног закона. Наиме, имајући у виду све околности конкретног случаја, изрицање ове мере заштите од насиља у породици неопходно је како би се жртвама насиља пружила заштита и обезбедили мир и спокојство за одређени временски период и као таква представља одговарајућу меру заштите од насиља према утврђеној врсти и обиму насиља.

По оцени Врховног касационог суда, наводи на којима је ревизија заснована не доводе у сумњу правилност примене материјалног права садржаног у одредбама Породичног закона, које је другостепени суд правилно применио, налазећи да је потребно изрицање тражене мере заштите од насиља у породици.

Осталим ревизијским наводима тужене оспорава се, посредно или непосредно, чињенично стање, које она сматра битним а које, по њеном мишљењу, није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Ти наводи ревизије, којима се указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, не могу бити дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији изјављеној у спору за заштиту од насиља у породици.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је иста донета правилном применом одредбе члана 207. Породичног закона.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци ове пресуде донео у смислу одредбе члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић